

інвестиційну діяльність. На цьому етапі важливим є виокремлення усієї низки ризиків, що впливають на господарську діяльність підприємства та їх врахування в процесі здійснення інвестиційної діяльності. Паралельно на цьому етапі визначаються цілі та мета інвестиційної діяльності підприємства.

Поєднання результатів цього етапу надає можливість здійснити коригування системи управління інвестиційною діяльністю із врахуванням антикризового управління.

Література

- 1 Александров В.П. Довгострокові перспективи формування пріоритетних напрямів науково-технічної діяльності та інноваційного їх забезпечення// Проблеми науки. – 2003. – №12. – С. 8-11.
- 2 Марцин В.С. Економічне регулювання інноваційної діяльності// Фінанси України. – 2005. – №5. – С. 44-53.

РИЗИКИ У ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Городецька Т.Б., к.е.н.
Чуприна О.О.
Ющук М.О.

Одеський національний політехнічний університет

В сучасних умовах господарювання характерним є зростання ролі ризиків, з якими пов'язана будь-яка сфера діяльності суб'єктів господарювання. Разом з тим, незважаючи на значну кількість підходів щодо визначення та сутності цього поняття, практично усі теорії ризику передбачають, як правило, лише універсальні правила вибору рішень, не пов'язаних із певною визначеною ситуацією. В економічній діяльності ризик прийнято ототожнювати з можливістю втрати підприємством частини своїх ресурсів, із зниженням запланованих доходів чи появою додаткових витрат у результаті здійснення певної виробничої і фінансової діяльності. Аналіз літературних джерел [1; 2; 4;5] надав можливість виділити такі види основних ризиків властивих інвестиційній діяльності (рис. 1), які піддаються вимірюванню, прогнозуванню та становлять інтерес з точки зору можливості впливу на них.

В процесі здійснення інвестиційної діяльності ризик можна розподіляти на початковий, тобто той, який виникає до початку здійснення інвестиційної діяльності; поточний, який виникає в процесі управління інвестиційною діяльністю, та кінцевий, пов'язаний із впровадженням результатів інвестиційної діяльності.

Зважаючи на фактори виникнення ризику, ризик може бути об'єктивним, тобто сукупністю факторів, які становлять реальну перешкоду інвестиційній діяльності, або суб'єктивним, що виникає в результаті ототожнення низки перешкод як таких особою, яка приймає рішення в процесі управління інвестиційною діяльністю.

Класифікують ризики в залежності від впливу на діяльність підприємства на зовнішні, які опосередковано пов'язані із діяльністю підприємства, проте суттєво можуть вплинути на процес управління інвестиційною діяльністю, та внутрішні – ті, які виникають безпосередньо на підприємстві.

В залежності від економічної природи факторів дії внутрішні ризики поділяються на ризик законодавчих змін, міжнародний ризик, валютний ризик, інфляційний ризик, інформаційний ризик, цінний ризик, споживчий ризик, ризик зниження фінансової стійкості, ризик втрати платоспроможності, ризик отримання збитку, виробничий ризик, управлінський ризик, матеріальний ризик.

Таким чином, інвестиційна діяльність пов'язана із різними видами ризику і важливим є визначення ступеня ризику, що може здійснюватись одним із розповсюджених методів

кількісної оцінки ризику: статистичного методу, методу аналізу доцільності витрат, методу експертних оцінок, методу використання аналогів, аналітичного методу [1].

Зважаючи на те, що інвестиційна діяльність є частиною загальної стратегії діяльності підприємства, велику увагу варто приділяти концепції інтегрованого ризик-менеджменту. Про необхідність формування якого свідчить і той факт, що направлення зусиль на попередження або зменшення лише певного виду ризику, найбільшого серед інших, може призвести до зростання витрат або виникнення збитків за іншими видами ризиків.

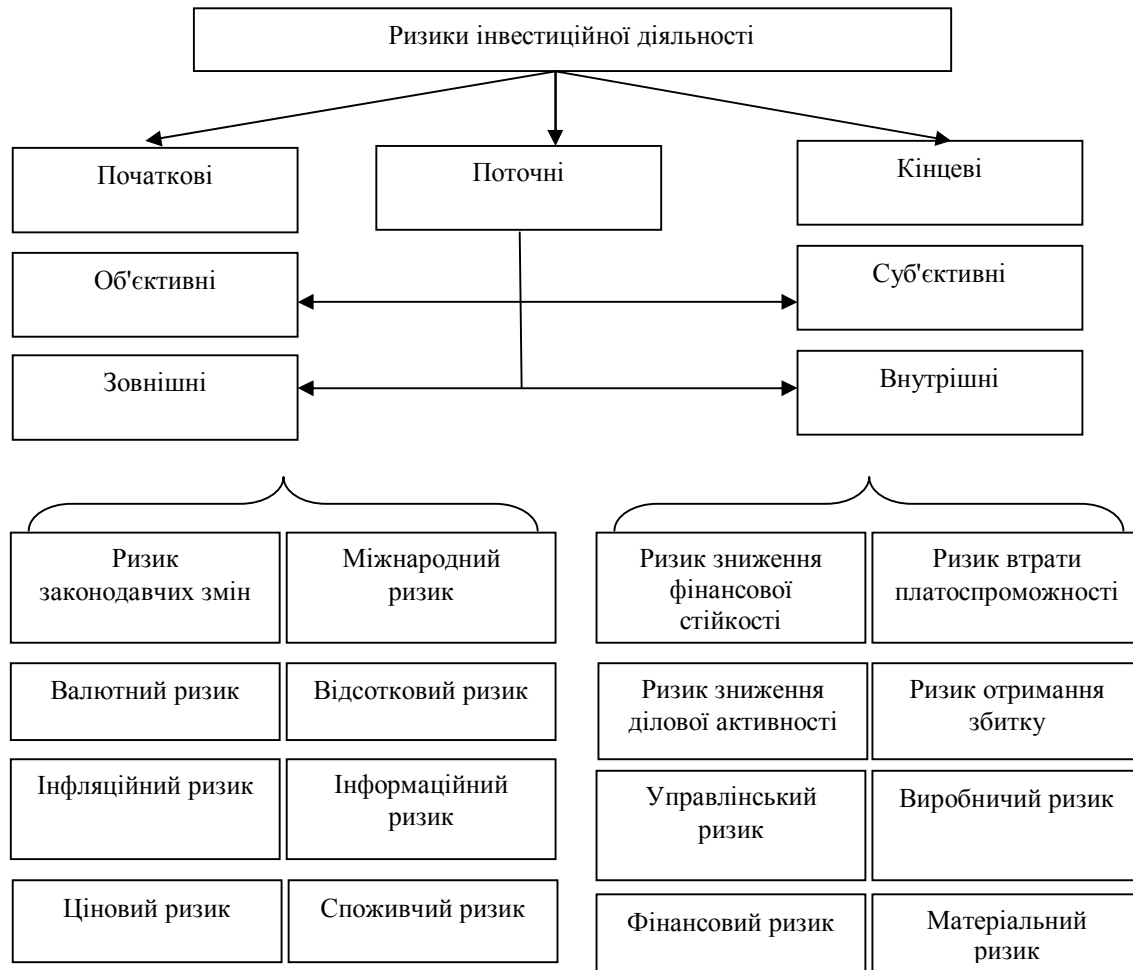

Рис. 1 – Ризики у процесі управління інвестиційною діяльністю підприємств

Практика інтегрування ризик-менеджменту в загальну стратегію розвитку підприємства дозволяє не тільки планувати напрями діяльності, але й прораховувати ймовірні варіанти розвитку середовища на етапі планування, що дозволяє утримувати стабільність навіть за справдження песимістичних сценаріїв розвитку.

Одним з найскладніших моментів врахування ризику ще на етапі стратегічного планування є оцінювання ризику. На інвестиційне рішення впливатимуть, крім усвідомлення ризику й очікування певного рівня прибутковості, такі фактори, як податки, ліквідність та структура інвестиційного портфелю підприємства. Математичні дані характеризують лише частину навколишнього середовища підприємства, оді як суттєвий вплив на управління інвестиційною діяльністю спричиняють фактори, зумовлені невизначеністю, які неможливо іноді навіть кількісно визначити. Якщо аналізувати управління інвестиційною діяльністю лише за допомогою використання математичного апарату, то результати аналізу утворюють необ'єктивне відображення реальних подій за реалізації інвестиційного рішення.

Управління інвестиційною діяльністю в цілому та врахування інвестиційного ризику зокрема зумовлює необхідність контролінгу, основними завданнями якого є планування та

організація, розробка системи заохочення учасників інвестиційної діяльності та контроль за реалізацією інвестицій.

Одним із важливих напрямків управління інвестиційною діяльністю в системі інтегрованого ризик-менеджменту є комплексна оцінка фінансового стану підприємства, яка покликана:

- оцінити реальний фінансовий стан підприємства;
- виявити проблемні місця в фінансовій діяльності підприємства, які потребують покращення;
- надати інформацію про фінансовий стан потенційним інвесторам;
- надати інформацію про перебіг інвестиційної діяльності.

Важливим питанням в управлінні інвестиційною діяльністю є формування системи інтегрованого ризик-менеджменту, який надає можливість поєднати і врахувати усі фактор ризику, що прямо чи опосередковано пов'язані із інвестиційною діяльністю. Необхідним є врахування усіх внутрішніх та зовнішніх факторів, які прямо чи опосередковано впливають на управління інвестиційною діяльністю.

Література

- 1 1. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент : учеб.курс / И. А. Бланк. – К. :Итем, Юнайтет Лондон Трейд Лимитед, 1995. – 448 с.
- 2 2. Глазунов В. Н. Финансовый анализ и оценка риска реальных инвестиций / В. Н. Глазунов. – М. :Финстатинформ, 1997. – 135 с.
- 3 3. Городецька Т.Б. Організаційні форми взаємодії промислових підприємств і ризикового капіталу/ Т.Б. Городецька // «Вісн. Запоріз. нац. ун-ту. Економічні науки». – Запоріжжя, – 2013. – № 2(18), С.39-47.
- 4 4. Дука А. П. Застосування концепції інтегрованого ризик-менеджменту в дослідженні ризиків інвестиційної діяльності / А. П. Дука, Г. В. Мисака // Формування ринкових відносин в Україні. 2007. – №6. – С. 93-97.
- 5 5. Матвійчук А. В. Економічні ризики в інвестиційній діяльності : монографія / А. В. Матвійчук. – Вінниця :Універсум-Вінниця, 2005.-205 с.

ДОСЛІДЖЕННЯ МАРКЕТИНГОВОГО ПОТЕНЦАЛУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Давидова Г.В., м.н.с.

Одеський національний політехнічний університет

Сучасні тенденції глобалізації економіки, процеси неолібералізації та переорієнтація експорту продукції на ринки Європейського союзу вимагають від машинобудівних підприємств України енергозберігаючих та енергоефективних технологій виробництва, які будуть конкурентоспроможними на розвинутих ринках Європи. З метою визначення напрямів розвитку науково-технологічного розвитку країни, які призведуть до появи нових проривних або радикальних технологій виробництва в Україні, проводяться дослідження Форсайт [1]. Для більш детального визначення конкурентоспроможних технологій виробництва на машинобудівних підприємствах впроваджуються системи маркетингових досліджень інновацій [2]. Розроблено класифікаційні підходи до маркетингових досліджень інновацій машинобудівних підприємств [3].

Специфіка машинобудівної галузі полягає в тому, що її кінцева продукція може використовуватись двоюко – як інвестиційна продукція-засіб виробництва та інвестиційна продукція-споживчий товар. За законодавством України, інноваційні вироби машинобудування одночасно можуть бути класифіковані і як інноваційний продукт («результат науково-дослідної